

SVATKO OD NAS IMA SVOJ HODOČASNIČKI PUT...

Ljubomir Vranješ, *Za Boga i Santiaga, Tragom Groma*, Glas Koncila, Zagreb 2022., 296 stranica

„Zemaljski čovjek ne prima ono što dolazi od Duha Božjega... On to ne može niti upoznati; jer to se mora prosuđivati uz pomoć Duha” (Kor 1, 2, 14).

Novinsko-izdavačka kuća Glas Koncila nedavno je postala bogatija za još jedno djelo. Radi se o knjizi Ljubomira Vranješa *Za Boga i Santiaga. Tragom Groma*, izrazito dojmljivom prikazu autorova hodočasničkoga puta u poznato španjolsko svetište Santiago de Compostela.

Otvorimo sada ovu knjigu i pratimo autora, što je prošao, što će nam pokazati i čemu će nas dovesti; pratimo autora ove knjige na njegovu putu... Autor knjige *Za Boga i Santiaga. Tragom Groma* Ljubomir Vranješ rođeni je Pelješčanin, diplomirani pravnik, koji se uz svoj pravni korak i odvjetnički ured, otisnuo i u svijet duhovnog pera. Njegovo je zanimanje za kršćansku tematiku golemo, crkvena umjetnost i arhitektura nose njegovu maštu i otvaraju mu nove putove. Dok u ovoj knjizi autor govori o nečemu ili nekome, on u biti govori o sebi i za sebe. Govoreći u prvom licu, autor nam otvara svoju dušu, svoj dnevnik te bilježi svoja zapažanja i osjećaje.

Kreće na put, hodočasnički put dug 800 kilometara; kreće na svoje fizičko i psihičko (unutarnje) putovanje u Santiago de Compostelu... Svaka situacija, događaj i prijateljstvo... sve je doživljeno i proživljeno. Svaka crtica u knjizi priča je sama za sebe, svaka izlizana kamena ploča nosi sudbinu prošlosti. Sve počinje (Kuna, listopad 1989.) i završava (Kuna, listopad 2015.) u Kuni Pelješkoj na poluotoku Pelješcu, rodnome mjestu autorovu, kojoj se tijekom svoga hodočasničkoga puta svojim mislima autor uvijek vraćao. Na mnogim mjestima u knjizi osjeća se autorovo zanosno prepričavanje i opisivanje, golemi entuzijizam i pozitivni stavovi. No, često nas neke autorove misli tjeraju na tiho „usporavanje”, tjeraju nas da zastanemo, stišamo misli i uronimo u sebe: „... nakon nekog vremena čovjek shvati da mu je sve darovano „odozgo” i da ništa njegovo nije, jasnim se pokaže da sve što postigne, može i mora zahvaliti Onome koji svime upravlja, vodi i daruje”.

Santiago de Compostela, odnosno Put svetoga Jakova jedno je od poznatijih hodočašća na svijetu. Radi se o 800 kilometara dugačkom putu koji počinje u podnožju Pireneja u gradu Saint Jean Pied

de Port u Francuskoj, a završava na sjeverozapadu Španjolske, u gradu Santiagu. Ovom putu pritiče se brojni hodočasnici iz cijeloga svijeta, žrtvujući svoju snagu i vrijeme, preispitujući sami sebe. Na ovom hodočašću glavni je lik autor knjige. Na putu autor susreće jako puno ljudi, „samotnjaka”, kao i onih u većim ili manjim skupinama; svatko od njih je s ovim ili onim ciljem krenuo na put, svatko je nosio „torbu” punu svojih misli i molitava, svatko je tražio odgovore na neka pitanja.

I autor kreće na put..., no njegovi motivi nisu u prvome planu. U prvome su planu njegova zapažanja, razmišljanja i doživljaji. Vrlo vješto autor nam dočarava cjelokupno putovanje pa nam se često čini kao da smo dio njega... Preciznim bilježenjem slikovito je opisan krajolik – šume, planine, zemlja, trava, put... Autor ga oslikava u svim njegovim kišovitim i sunčanim stranama; opisana je lijepa arhitektura – zdanja pokraj kojih autor prolazi, brojni samostani i crkve, mostovi, sela, kuće... Promatrajući tu lijepu arhitekturu često se u autora pobuđuju brojne uspomene ili reminiscencije. Knjiga je prepuna pripovijesti o brojnim svetcima i sveticama, njihovim djelima i molitvama, što nam daje prostora da i mi sami promišljamo o svijetu iz teološke perspektive. Autor niže detalje iz povijesti, kulture, govori o običajima, o prostoru kroz koji putuje. Biblijski citati lijepo su ukomponirani u poglavlja knjige te čitatelju mogu poslužiti kao molitva, odnosno kao prostor da i on nakratko bude s Bogom.

U knjizi se vješto isprepleću sadašnjost i prošlost, autorova sjećanja česta su u knjizi, no ona su umotana u novo, duhovno ruho. Autor se često propitkuje, postavlja pitanja sebi i na njih odgovara... Puno je ostataka prošlosti, povijesnih crtica, mitova, priča, legendi... iz svake autorove rečenice izvire njegovo dobro poznavanje povijesti, hrvatske i svjetske književnosti, arhitekture, geografije, religije, mitologije... Vranješ vješto barata podacima, objašnjava kada je potrebno, nadopunjuje priču kada za to osjeti potrebu. Nije škrt na riječima pa su česta nabranja, detalji, precizni opisi... ponekad se čini da se čovjek lako može u tom mnoštvu podataka izgubiti. Dok piše, autor prenosi svoju emociju, vjeru, a ona je ta koja ga pokreće: „...nisam sve razumio, ni shvaćao, ali znam da sam malo pomalo rastao. Rastao sam polako i temeljito, a otajstva vjere počela su se polako uvlačiti u mene, poput dima i mirisa od onih svijetla. Neka On sve to rješava kad ja već ne mogu...” I dok pratimo autora na njegovu putovanju, shvaćamo da to putovanje i nije tako lagano, da ono mnogo traži. Ono iziskuje beskompromisnu iskrenost kako prema sebi, tako i prema drugima, otvorenost, spremnost

na rizik i duboko povjerenje, spremnost na preuzimanje odgovornosti za svoje osjećaje i misli.

Nakon nekog vremena autorovo duhovno putovanje više i nije samo njegovo, ono postaje i naše. Njegov rast u vjeri, postaje naš rast. Stoga njegove spoznaje i promišljanja postaju poticaj svima nama na naša vlastita duhovna putovanja, nova iskustva i promjene u nama samima.

Gotovo 300 stranica knjige podijeljeno je u 17 poglavlja, a svako poglavlje svojim naslovom ili podnaslovom pridonosi njezinoj preglednosti. Svi ti naslovi i podnaslovi dragocjeno su svjedočanstvo o duhovnoj zrelosti jednoga čovjeka, o njegovim dubokim promišljanjima i razmišljanjima. Knjiga je pisana jasnim i jednostavnim stilom pa će zasigurno biti zanimljiva i prihvatljiva širem krugu čitatelja.

Svatko od nas ima svoj hodočasnički put...

Marijana Tomelić Ćurlin